

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 grudnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że **M. G. (1)** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym to jest emerytalnemu, rentowy oraz wypadkowemu jako zleceniobiorca u płatnika składek Centrum Dialogu im. M. E. w Ł. w okresie od 2 lipca 2014 roku do 15 lipca 2014 roku i podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) z tego tytułu wynosi 1.000 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 887,40 zł.

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 punkt 1 i 3, art.38 ust.1 w zw. z art.6 ust.1 punkt 4, art.9 ust.4a, art.12 ust.1 i ust.3, art.13 punkt 2, art.18 ust.1 i ust.3, art.20 ust.1, art.22 ust.1, art.36 ust.2, ust.4, ust.11, art.47 ust.1 punkt 3, ust.3 i ust.3b, art.91 ust.5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2016 roku poz.963 ze zm.), art.81 ust.1, ust.5, ust.6, art.82 ust.1, art.85 ust.4, art.87 ust.1, art.109 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2008 roku, nr 164 poz.1027 ze zm.).

W ocenie Zakładu umowa zawarta przez Centrum Dialogu z M. G. (1), której przedmiotem było wykonanie korekty i redakcji wystawy przygotowanej na 10-lecie P. Ocalałych jest umową o świadczenie usług a nie umową o dzieło, gdyż umowa ta miała być wykonana w określonym miejscu i czasie oraz podlegała na czynieniu, a nie na wykonaniu konkretnego dzieła.

Zakład ustalił, iż M. G. (1) ma ustalone prawo do emerytury. W spornym okresie nie miała innego tytułu do ubezpieczenia i zgodnie z art.9 ust.4a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a także ubezpieczeniu zdrowotnemu (art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Powyższą decyzję zaskarżył w całości pełnomocnik płatnika Centrum Dialogu im. M. E. w Ł..

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- 1) naruszenie prawa materialnego – art.627 k.c. poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, iż charakter czynności wykonywanych w ramach umowy nie odpowiada elementom przedmiotowo istotnym umowy o dzieło,
- 2) naruszenie art.6 ust.1 punkt 4 w zw. z art.13 punkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na ich zastosowaniu, w sytuacji gdy umowa zawarta przez Centrum Dialogu im. M. E. a M. G. (1) wykonywana w okresie kontrolowanym stanowi w istocie umowę o dzieło a nie umowę zlecenia,
- 3) naruszenie art.66 ust.1 punkt 1e w zw. z art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na zastosowaniu tych przepisów, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a M. G. (1) wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia,
- 4) naruszenie prawa materialnego art.12 ust.1 w zw. z art.20 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na zastosowaniu tych przepisów, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a M. G. (1) wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia.

W świetle tak sformułowanych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i stwierdzenie, że M. G. (1) nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowy, wypadkowemu oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu decyzji podał, iż nie można zgodzić się z organem rentowym, że umowa zawarta z M. G. (1) jest umową o świadczenie usług, do której mają zastosowanie przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Zdaniem skarżącego wykonanie dzieła polegające na wykonaniu korekty redakcji tekstu może być wykonane wadliwie i posiadać wady fizyczne. Takimi wadami fizycznymi będzie pominięcie na skutek korekty ważnych i koniecznych elementów, które powinny znaleźć się na wystawie lub zredagowanie wystawy w sposób nieodpowiedni do jej tematu lub celu. W przypadku korekty i redakcji mamy do czynienia ze zobowiązaniem rezultatu a nie zobowiązaniem starannego działania.

Skarżący wskazał, iż Zakład myli obowiązek strony stosunku zobowiązaniowego wyrażony w art.355 k.c. do zachowania przy wykonywaniu zobowiązania staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju z dychotomicznym podziałem na zobowiązania rezultatu i zobowiązania staranności.

W przypadku umowy o dzieło polegającej na korekcie i redakcji wystawy powstaje konkretny rezultat wykonanej czynności posiadający materialny substrat w postaci pliku cyfrowego zapisanego na danym nośniku pamięci. Podmiot wykonujący taką umowę o dzieło odpowiada wobec podmiotu zamawiającego za realizowanie świadczenia będącego przedmiotem zobowiązania mającego konkretną materialną postać – pliku cyfrowego.

Wykonanie umowy o dzieło polegającej na korekcie i redakcji wystawy skutkuje powstaniem konkretnego efektu, za który wykonawca odpowiada.

Ustalenie w umowie czasu i miejsca wykonania dzieła nie narusza istoty umowy o dzieło ani zasady swobody umów.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

Zainteresowana M. G. (1) przyłączyła się do odwołania.

Decyzją z dnia 16 grudnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że **A. S.** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu jako zleceniobiorca u płatnika składek Centrum Dialogu im. M. E. w Ł. w okresie od 9 października 2015 roku do 23 października 2015 roku i podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) z tego tytułu wynosi 2.500 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 2.218,50 zł.

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 punkt 1 i 3, art.38 ust.1 w zw. z art.6 ust.1 punkt 4, art.9 ust.4a, art.12 ust.1 i ust.3, art.13 punkt 2, art.18 ust.1 i ust.3, art.20 ust.1, art.22 ust.1, art.36 ust.2, ust.4, ust.11, art.47 ust.1 punkt 3, ust.3 i ust.3b, art.91 ust.5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2016 roku poz.963 ze zm.), art.81 ust.1, ust.5, ust.6, art.82 ust.1, art.85 ust.4, art.87 ust.1, art.109 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2008 roku, nr 164 poz.1027 ze zm.).

W ocenie Zakładu umowa zawarta przez Centrum Dialogu z A. S., której przedmiotem było wykonanie autorskiego dzieła polegającego na składzie publikacji (...) jest umową o świadczenie usług a nie umową o dzieło, gdyż umowa miała być wykonana w określonym miejscu i czasie oraz podlegała na czynieniu a nie na wykonaniu konkretnego dzieła.

Ponieważ A. S. w spornym okresie nie miał innego tytułu do ubezpieczenia podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a także ubezpieczeniu zdrowotnemu (art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Powyższą decyzję zaskarżył w całości pełnomocnik płatnika Centrum Dialogu im. M. E. w Ł..

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- 1) naruszenie prawa materialnego – art.627 k.c. poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, iż charakter czynności wykonywanych w ramach umowy nie odpowiada elementom przedmiotowo istotnym umowy o dzieło,
- 2) naruszenie art.6 ust.1 punkt 4 w zw. z art.13 punkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na ich zastosowaniu, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a A. S. wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia,
- 3) naruszenie art.66 ust.1 punkt 1e w zw. z art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na zastosowaniu tych przepisów, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a A. S. wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia,
- 4) naruszenie prawa materialnego art.12 ust.1 w zw. z art.20 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na zastosowaniu tych przepisów, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a A. S. wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia.

W świetle tak sformułowanych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i stwierdzenie, że A. S. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym to jest emerytalnemu, rentowy, wypadkowemu oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu decyzji podał, iż nie można zgodzić się z organem rentowym, że umowa zawarta z A. S. jest umową o świadczenie usług, do której mają zastosowanie przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Zdaniem skarżącego wykonanie dzieła polegające na składzie publikacji „Getto walczy” może być wykonane wadliwie i posiadać wady fizyczne. Takimi wadami fizycznymi będzie występowanie literówek, pominięcie akapitu, fragmentu tekstu. W przypadku składu publikacji mamy do czynienia ze zobowiązaniem rezultatu a nie zobowiązaniem starannego działania.

Skarżący wskazał, iż Zakład myli obowiązek strony stosunku zobowiązaniowego wyrażony w art.355 k.c. do zachowania przy wykonywaniu zobowiązania staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju z dychotomicznym podziałem na zobowiązania rezultatu i zobowiązania staranności.

W przypadku umowy o dzieło polegającej na składzie publikacji powstaje konkretny rezultat wykonanej czynności posiadający materialny substrat w postaci pliku cyfrowego zapisanego na danym nośniku pamięci. Podmiot wykonujący taką umowę o dzieło odpowiada wobec podmiotu zamawiającego za realizowanie świadczenia będącego przedmiotem zobowiązania mającego konkretną materialną postać – pliku cyfrowego.

Wykonanie umowy o dzieło polegającej na składzie publikacji skutkuje powstaniem konkretnego efektu, za który wykonawca odpowiada.

Ustalenie w umowie czasu i miejsca wykonania dzieła nie narusza istoty umowy o dzieło ani zasady swobody umów.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

Zainteresowana A. S. przyłączył się do odwołania.

Decyzją z dnia 16 grudnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że **M. P.** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym to jest emerytalnemu, rentowy oraz wypadkowemu jako zleceniobiorca u płatnika składek Centrum Dialogu im. M. E. w Ł. w okresie od 13 maja 2014 roku do 10 czerwca 2014 roku i z tego tytułu podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) za czerwiec i lipiec 2014 roku wynosi po 1.000 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne po 887,40 zł.

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 punkt 1 i 3, art.38 ust.1 w zw. z art.6 ust.1 punkt 4, art.9 ust.4a, art.12 ust.1 i ust.3, art.13 punkt 2, art.18 ust.1 i ust.3, art.20 ust.1, art.22 ust.1, art.36 ust.2, ust.4, ust.11, art.47 ust.1 punkt 3, ust.3 i ust.3b, art.91 ust.5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2016 roku poz.963 ze zm.), art.81 ust.1, ust.5, ust.6, art.82 ust.1, art.85 ust.4, art.87 ust.1, art.109 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2008 roku, nr 164 poz.1027 ze zm.).

W ocenie Zakładu umowa zawarta przez Centrum Dialogu z M. P., której przedmiotem było opracowanie i przygotowanie autorskiej koncepcji merytorycznej projektu muzycznego m.in. wybór repertuaru oraz artystów/zespołów realizowanego w ramach wydarzenia pod tytułem *Swingujący H.* jest umową o świadczenie usług a nie umową o dzieło, gdyż umowa miała być wykonana w określonym miejscu i czasie oraz podlegała na czynieniu a nie na wykonaniu konkretnego dzieła.

M. P. nie miała w spornym okresie tytułu do ubezpieczenia i zgodnie z art.9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a także ubezpieczeniu zdrowotnemu (art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Powyższą decyzję zaskarżył w całości pełnomocnik płatnika Centrum Dialogu im. M. E. w Ł.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- 5) naruszenie prawa materialnego – art.627 k.c. poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, iż charakter czynności wykonywanych w ramach umowy nie odpowiada elementom przedmiotowo istotnym umowy o dzieło,
- 6) naruszenie art.6 ust.1 punkt 4 w zw. z art.13 punkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na ich zastosowaniu, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a M. P. wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia,
- 7) naruszenie art.66 ust.1 punkt 1e w zw. z art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na zastosowaniu tych przepisów, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a M. P. wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia,
- 8) naruszenie prawa materialnego art.12 ust.1 w zw. z art.20 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na zastosowaniu tych przepisów, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a M. P. wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia.

W świetle tak sformułowanych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i stwierdzenie, że M. P. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym to jest emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu decyzji podał, iż nie można zgodzić się z organem rentowym, że umowa zawarta z M. P. jest umową o świadczenie usług, do której mają zastosowanie przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Zdaniem skarżącego wykonanie dzieła polegające na wyborze repertuaru i artystów/zespołów może być wykonane wadliwie i posiadać wady fizyczne. Takimi wadami fizycznymi będzie wybór nieodpowiedniego repertuaru lub artystów, a zatem wybór utworów nieadekwatnych do wydarzenia lub artystów niewykonywających utworów danego rodzaju. W przypadku wyboru repertuaru i artystów/zespołów mamy do czynienia ze zobowiązaniem rezultatu a nie zobowiązaniem starannego działania.

Skarżący wskazał, iż Zakład myli obowiązek strony stosunku zobowiązaniowego wyrażony w art.355 k.c. do zachowania przy wykonywaniu zobowiązania staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju z dychotomicznym podziałem na zobowiązania rezultatu i zobowiązania staranności.

W przypadku umowy o dzieło polegającej na wyborze repertuaru i artystów/zespołów powstaje konkretny rezultat wykonanej czynności posiadający materialny substrat w postaci pliku cyfrowego zapisanego na danym nośniku pamięci. Podmiot wykonujący taką umowę o dzieło odpowiada wobec podmiotu zamawiającego za realizowanie świadczenia będącego przedmiotem zobowiązania mającego konkretną materialną postać – pliku cyfrowego.

Wykonanie umowy o dzieło polegającej wyborze repertuaru i artystów/zespołów skutkuje powstaniem konkretnego efektu, za który wykonawca odpowiada.

Ustalenie w umowie czasu i miejsca wykonania dzieła nie narusza istoty umowy o dzieło ani zasady swobody umów.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

Zainteresowana M. P. przyłączyła się do odwołania.

Decyzją z dnia 16 grudnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że **E. M. (1)** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym to jest emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu jako zleceniobiorca u płatnika składek Centrum Dialogu im. M. E. w Ł. w okresie od 9 września 2013 roku do 23 września 2013 roku, od 8 kwietnia 2014 roku do 14 kwietnia 2014 roku, od 30 kwietnia 2014 roku do 30 maja 2014 roku i z tego tytułu podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) za wrzesień 2013 roku wynosi 500 zł a na ubezpieczenie zdrowotne 443,70 zł, podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) za kwiecień 2014 roku wynosi 1.500 zł a na ubezpieczenie zdrowotne 1.331,10 zł, podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) za czerwiec 2014 roku wynosi 500 zł a na ubezpieczenie zdrowotne 443,70 zł.

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 punkt 1 i 3, art.38 ust.1 w zw. z art.6 ust.1 punkt 4, art.9 ust.4a, art.12 ust.1 i ust.3, art.13 punkt 2, art.18 ust.1 i ust.3, art.20 ust.1, art.22 ust.1, art.36 ust.2, ust.4, ust.11, art.47 ust.1 punkt 3, ust.3 i ust.3b, art.91 ust.5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2016 roku poz.963 ze zm.), art.81 ust.1, ust.5, ust.6, art.82 ust.1, art.85 ust.4, art.87 ust.1, art.109 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2008 roku, nr 164 poz.1027 ze zm.).

W ocenie Zakładu umowa zawarta przez Centrum Dialogu z E. M. (2), której przedmiotem było przepisanie z wersji papierowej na elektroniczną książki autorstwa A. M. „Ż. gwiazda i czerwony krzyż” w ramach projektu A. Ż. gwiazda i czerwony krzyż, wykonanie korekty i redakcji programu do broszury i ulotki Klubu (...), wykonanie korekty i redakcji programu do spektaklu „Emisariusz – spektakl plastyczny opowiadający o życiu J. K.”, są umowami o świadczenie usług a nie umowami o dzieło, gdyż umowy miały być wykonane w określonym miejscu i czasie oraz podlegały na czynieniu a nie na wykonaniu konkretnego dzieła.

E. M. (1) w okresie wykonywania umów zlecenia na rzecz Centrum Dialogu w okresie od 1 marca 2013 roku do 31 marca 2014 roku posiadała inny tytuł do ubezpieczenia – była zatrudniona na ¼ etatu z wynagrodzeniem niższym niż minimalne, a od 1 kwietnia 2014 roku nie posiadała innego tytułu do ubezpieczenia i zgodnie z art.9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a także ubezpieczeniu zdrowotnemu (art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Powyższą decyzję zaskarżył w całości pełnomocnik płatnika Centrum Dialogu im. M. E. w Ł..

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- 1) naruszenie prawa materialnego – art.627 k.c. poprzez błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, iż charakter czynności wykonywanych w ramach umowy nie odpowiada elementom przedmiotowo istotnym umowy o dzieło,
- 2) naruszenie art.6 ust.1 punkt 4 w zw. z art.13 punkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na ich zastosowaniu, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a E. M. (2) wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia,
- 3) naruszenie art.66 ust.1 punkt 1e w zw. z art.69 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na zastosowaniu tych przepisów, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a E. M. (2) wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia,
- 4) naruszenie prawa materialnego art.12 ust.1 w zw. z art.20 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na zastosowaniu tych przepisów, w sytuacji gdy umowy zawarte przez Centrum Dialogu im. M. E. a E. M. (2) wykonywane w okresie kontrolowanym stanowią w istocie umowy o dzieło a nie umowę zlecenia.

W świetle tak sformułowanych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i stwierdzenie, że E. M. (2) nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym to jest emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu decyzji podał, iż nie można zgodzić się z organem rentowym, że umowy zawarte z E. M. (2) są umowami o świadczenie usług, do których mają zastosowanie przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Zdaniem skarżącego wykonanie dzieła polegające przepisaniu z wersji papierowej na elektroniczną książki może być wykonane wadliwie i posiadać wady fizyczne. Takimi wadami fizycznymi będzie pominięcie akapitu lub rozdziału książki. Natomiast wykonanie dzieła a postaci korekty i redakcji programu do broszury i ulotki Klubu (...), wykonanie korekty i redakcji programu do spektaklu „Emisariusz – spektakl plastyczny opowiadający o życiu J. K.” może być wykonane wadliwie i posiadać wady fizyczne, na przykład wykonanie redakcji z błędami interpunkcyjnymi czy stylistycznymi, jak również pominięcie w procesie redakcji fragmentów tekstu bądź innych koniecznych elementów broszury czy ulotki.

W przypadku umów zawartych z E. M. (2) mamy do czynienia ze zobowiązaniem rezultatu a nie zobowiązaniem starannego działania.

Skarżący wskazał, iż Zakład myli obowiązek strony stosunku zobowiązaniowego wyrażony w art.355 k.c. do zachowania przy wykonywaniu zobowiązania staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju z dychotomicznym podziałem na zobowiązania rezultatu i zobowiązania staranności.

W przypadku umów o dzieło powstał konkretny rezultat wykonanej czynności posiadający materialny substrat w postaci pliku cyfrowego zapisanego na danym nośniku pamięci. Podmiot wykonujący taką umowę o dzieło odpowiada wobec podmiotu zamawiającego za realizowanie świadczenia będącego przedmiotem zobowiązania mającego konkretną materialną postać – pliku cyfrowego.

Ustalenie w umowie czasu i miejsca wykonania dzieła nie narusza istoty umowy o dzieło ani zasady swobody umów.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

Zainteresowana E. M. (2) nie zajęła stanowiska w sprawie.

Postanowieniami z dnia 23 lutego 2017 roku sprawy z odwołania Centrum Dialogu im. M. E. zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia (postanowienia – k.9 akt VIII U 312/17, k.10 akt VIII U 313/17, k.10 akt VIII U 314/17).

W piśmie procesowym z dnia 13 października 2017 roku (k.61) pełnomocnik Zakładu wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, od podanych wartości przedmiotu sporu, w łącznej kwocie 900 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik Centrum Dialogu im. M. E. w Ł. jest samorządową instytucją kultury. Centrum prowadzi działalność kulturalną w ramach ośrodka kulturalno – edukacyjno – badawczego w zakresie m.in. popularyzowania dorobku różnych kultur, promowania wielokulturowego i wieloetnicznego dziedzictwa Ł., ze szczególnym uwzględnieniem kultury żydowskiej oraz innych kultur mających wpływ na rozwój miasta, upowszechnia idei tolerancji, przeciwdziałania rasizmowi, ksenofobii i braku szacunku dla ludzi odmiennych światopoglądów. Centrum prowadzi działalność edukacyjną, szkoleniową, prowadzi bibliotekę i archiwum, realizuje projekty upamiętniające (...) społeczność żydowską.

(księga rejestrowa instytucji kultury – k.28-30)

W dniu 2 lipca 2014 roku płatnik zawarł z zainteresowaną **M. G. (1)** umowę o dzieło z 20% uzyskiem numer (...) na podstawie której M. G. (1) zobowiązała się wykonać dzieło polegające na wykonaniu korekty i redakcji wystawy przygotowanej na 10-lecie P. Ocalałych.

Zainteresowana została zobowiązana do przekazania dzieła wersji elektronicznej do dnia 15 lipca 2014 roku. Strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 1.000 zł, płatne do dnia 21 lipca 2014 roku na podstawie rachunku.

Warunkiem wystawienia rachunku i zapłaty wynagrodzenia był odbiór dzieła przez Centrum bez zastrzeżeń.

Zainteresowana miała wykonać dzieło przy użyciu własnych materiałów i własnych narzędzi. Zobowiązała się do udzielania informacji na temat zakresu prac i sposobu realizacji przedmiotu umowy oraz do uwzględniania zgłaszanych przez Centrum uwag i wskazówek w zakresie uzasadnionym charakterem wykonywanej umowy.

Powierzenie wykonania dzieła osobie trzeciej mogło nastąpić tylko za zgodą płatnika.

W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zainteresowana została zobowiązana do zapłaty kary umownej w wysokości 50% wynagrodzenia. Gdyby szkoda przewyższyła wysokość kary umownej Centrum przysługiwało prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość kary umownej.

W przypadku niewykonania umowy w całości lub w części w terminie Centrum Dialogu przysługiwało prawo odstąpienia od wykonania umowy w całości lub w części.

(umowa – k.51)

Centrum Dialogu im. M. E. powierzało M. G. (1) wykonanie prac które wymagają wiedzy z historii Ł. lub judaizmu. Zainteresowana w ramach korekty sprawdza tekst pod względem merytorycznym, językowym, sprawdza poprawność zapisu nazwisk, słów w języku jidysz i języku hebrajskim.

Zainteresowana M. G. (1) materiały do wykonania korekty tekstu i redakcji wystawy otrzymała w formie elektronicznej. Przygotowywała korektę tekstu do wystawy i do katalogu, dokonała również sprawdzenia tekstu, który był umieszczony pod fotografiami.

Zainteresowana nie była autorem tekstów.

Zadaniem zainteresowanej było sprawdzenie tekstu pod względem merytorycznym, językowym. W razie problemów merytorycznych uzgadniała je z płatnikiem.

Zainteresowana wykonywała swoją pracę etapami. Po wykonaniu części prac przekazywała tę część do Centrum Dialogu. Sprawdzonego tekst był zamieszczony na wystawie. Następnie zainteresowana dokonywała ponownego

sprawdzenia po jego ułożeniu, ponownie czytała tekst i sprawdzała czy zostały naniesionej jej poprawki. Tworzenie katalogu odbywało się w ten sam sposób.

Zainteresowana wykonywała prace w miejscu zamieszkania. Sprawdzony tekst przekazywała drogą elektroniczną

Gdyby zainteresowana wadliwie wykonała pracę to tekst miałby błędy merytoryczne i językowe.

(zeznania zainteresowanej M. G. min.00:25;42-00:38:26, zeznania J. P. min.01:04:24-01:14:33 protokół z 13.09.2017 r., katalog – k.41)

Zainteresowana M. G. (1) ma prawo do emerytury.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 13 maja 2014 roku płatnik zawarł z zainteresowaną **M. P.** umowę o dzieło numer (...), na podstawie której M. P. zobowiązała się wykonać dzieło polegające na opracowaniu i przygotowaniu autorskiej koncepcji merytorycznej projektu muzycznego m.in. wybór repertuaru oraz artystów/zespołów, realizowanego w ramach wydarzenia pod tytułem Swingujący H.. Zainteresowana została zobowiązana do przekazania dzieła w wersji elektronicznej do dnia 10 czerwca 2014 roku.

Za wykonanie dzieła strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 2.000 zł, płatne w dwóch ratach po 1.000 zł – do 2 czerwca 2014 roku i do 31 lipca 2014 roku na podstawie rachunku. Warunkiem wystawienia rachunku i zapłaty wynagrodzenia był odbiór dzieła przez Centrum bez zastrzeżeń.

Zainteresowana miała wykonać dzieło przy użyciu własnych materiałów i własnych narzędzi. Zobowiązała się do udzielania informacji na temat zakresu prac i sposobu realizacji przedmiotu umowy oraz do uwzględniania zgłaszanych przez Centrum uwag i wskazówek w zakresie uzasadnionym charakterem wykonywanej umowy.

Powierzenie wykonania dzieła osobie trzeciej mogło nastąpić tylko za zgodą płatnika.

Zainteresowana oświadczyła, iż dzieło jest wolne od wad prawnych oraz iż przysługują jej prawa autorskie do niego. W przypadku gdy przeciwko Centrum Dialogu zostałyby skierowane roszczenia przez osoby trzecie z tytułu naruszenia praw autorskich do dzieła zainteresowana zobowiązała się do pełnego zaspokojenia tych roszczeń.

Zainteresowana z chwilą przyjęcia przez Centrum Dialogu rachunku przeniosła na płatnika autorskie prawa majątkowe nieograniczone terytorialnie i czasowo do dzieła oraz nośnik, na którym dzieło zostało utrwalone na polach eksploatacji określonych w umowie (w zakresie utrwalania i zwielokrotnienia dzieła i egzemplarza dzieła, powielania na papierze, płytach CD i DVD, na elektronicznych nośnikach informacji, wprowadzeniu do pamięci komputera, zwielokrotnienia przy użyciu urządzeń odtworzeniowo – przegrywających, technik drukarskich i komputerowych, urządzeń reprograficznych, wprowadzenie do obrotu, użyczenia, najmu oryginału dzieła lub egzemplarza na których dzieło utrwalono, publicznego wykonania, wyświetlenia, odtworzenia, nadawania, remitowania, udostępnienia dzieła w taki sposób, aby każdy miał do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności wprowadzenia do sieci Internet, w środkach masowego przekazu, tablicach ogłoszeń).

M. P. przeniosła na płatnika prawo do udzielania zezwoleń na korzystanie i rozporządzanie z opracowania dzieła oraz wyraziła zgodę na dokonywanie opracowania dzieła, na przeniesienie prawa autorskich do dzieła na osoby trzecie.

W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zainteresowana została zobowiązana do zapłaty kary umownej w wysokości 50% wynagrodzenia. Gdyby szkoda przewyższyła wysokość kary umownej Centrum przysługiwało prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość kary umownej.

W przypadku niewykonania umowy w całości lub w części w terminie Centrum Dialogu przysługiwało prawo odstąpienia od wykonania umowy w całości lub w części.

Strony wskazały, iż umowa ma charakter twórczy i będą przysługiwały zainteresowanej 50% koszty uzyskania przychodu.

(umowa – k.52-53)

Zainteresowana M. P. zajmuje się tworzeniem koncepcji wydarzeń, współpracowała przy organizacji festiwalów m.in. producentów muzycznych.

Zadaniem zainteresowanej M. P. było stworzenie scenariusza wydarzenia. Na scenariusz składał się wybór artystów, dobór odpowiedniego repertuaru i nadzór nad przygotowaniem repertuaru.

Zainteresowana przygotowała scenariusz, ustaliła harmonogram godzinowy i program występu, wskazała artystów uwzględniając ich repertuar oraz środki budżetowe Centrum Dialogu.

Wybrani przez zainteresowaną artyści musieli wykonywać muzykę odpowiadającą tematowi wydarzenia (...). Wybór artystów akceptowało Centrum Dialogu. Zainteresowana wybierając artystów zwracała uwagę, by ich twórczość w ramach jednego rodzaju muzyki była różnorodna.

Zainteresowana wysłała mailem scenariusz do akceptacji Centrum Dialogu. Każda wersja scenariusza wymagała tej akceptacji.

Finałem pracy był występ artystów.

Praca zainteresowanej była częścią całego wydarzenia kulturalnego.

(zeznania M. P. – min.00:06:39-00:25:42, zeznania J. P. min.00:55:36-01:04:24 protokół z 13.09.2017 r., program wydarzeń – k.40)

W okresie od 13 maja 2014 roku do 10 czerwca 2014 roku zainteresowana M. P. nie miała innego tytułu do ubezpieczenia.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 9 października 2015 roku płatnik zawarł z zainteresowanym **A. S.** umowę o dzieło numer (...) na podstawie której A. S. zobowiązał się wykonać autorskie dzieło polegające na składzie publikacji „Getto walczy”.

Zainteresowany został zobowiązany do przekazania dzieła w wersji elektronicznej do dnia 23 października 2015 roku. Strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 2.500 zł, płatne do 26 października 2015 roku na podstawie rachunku. Warunkiem wystawienia rachunku i zapłaty wynagrodzenia był odbiór dzieła przez Centrum bez zastrzeżeń.

Zainteresowany miał wykonać dzieło przy użyciu własnych materiałów i własnych narzędzi. Zobowiązał się do udzielania informacji na temat zakresu prac i sposobu realizacji przedmiotu umowy oraz do uwzględniania zgłaszanych przez Centrum uwag i wskazówek w zakresie uzasadnionym charakterem wykonywanej umowy.

Powierzenie wykonania dzieła osobie trzeciej mogło nastąpić tylko za zgodą płatnika.

Zainteresowany oświadczył, iż dzieło jest wolne od wad prawnych oraz iż przysługują mu prawa autorskie do niego. W przypadku gdy przeciwko Centrum Dialogu zostałyby skierowane roszczenia przez osoby trzecie z tytułu naruszenia praw autorskich do dzieła zainteresowana zobowiązała się do pełnego zaspokojenia tych roszczeń.

Zainteresowany z chwilą przyjęcia przez Centrum Dialogu rachunku przeniósł na płatnika autorskie prawa majątkowe nieograniczone terytorialnie i czasowo do dzieła oraz nośnik, na którym dzieło zostało utrwalone na polach eksploatacji określonych w umowie (w zakresie utrwalania i zwielokrotnienia dzieła i egzemplarza dzieła, powielania na papierze, płytach CD i DVD, na elektronicznych nośnikach informacji, wprowadzeniu do pamięci komputera,

zwielokrotnienia przy użyciu urządzeń odtworzeniowo – przegrywających, technik drukarskich i komputerowych, urządzeń reprograficznych, wprowadzenie do obrotu, użyczenie, najem oryginału dzieła lub egzemplarzy na których dzieło utrwalono, publicznego wykonania, wyświetlenia, odtworzenia, nadawania, remitowania, udostępnienia dzieła w taki sposób, aby każdy miał do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w szczególności wprowadzenia do sieci Internet, w środkach masowego przekazu, tablicach ogłoszeń).

Wynagrodzenie obejmowało także wynagrodzenie za przeniesienie autorskich praw majątkowych do dzieła i nośnika, na którym dzieła zostały utrwalone.

Zainteresowany przeniósł na płatnika prawo do udzielania zezwoleń na korzystanie i rozporządzanie z opracowania dzieła oraz wyraziła zgodę na dokonywanie opracowania dzieła, na przeniesienie prawa autorskich do dzieła na osoby trzecie.

W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zainteresowany została zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości 50% wynagrodzenia. Gdyby szkoda przewyższyła wysokość kary umownej Centrum przysługiwało prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość kary umownej.

W przypadku niewykonania umowy w całości lub w części w terminie Centrum Dialogu przysługiwało prawo odstąpienia od wykonania umowy w całości lub w części.

Strony wskazały, iż umowa ma charakter twórczy i będą przysługiwały zainteresowanej 50% koszty uzyskania przychodu.

(umowa – k.54-55)

Centrum Dialogu przygotowywało wydanie książki M. E. „Getto walczy” w 70 rocznicę jej pierwszego wydania. Do nowego wydania zostały opracowane przypisy, został dodany tekst o Powstaniu (...), życiorys M. E. oraz fotografie z czasu wojny i współczesne.

Zmiana w stosunku do pierwszego wydania polegała na włączeniu przypisów, dobraniu czcionki, fotografii.

Zadaniem zainteresowanego A. S. było stworzenie projektu układu strony i wyglądu całej książki „Getto walczy”. Format wydania był narzucony przez Centrum Dialogu i miał nawiązywać do pierwodruku z 1945 roku. Zainteresowany wybrał czcionkę, interlinię, marginesy, przypisy.

Efektom prac zainteresowanego było przygotowanie książki do druku.

Zainteresowany pracował na tekście dostarczonym przez Centrum Dialogu. Tekst był zredagowany i sprawdzony przez M. G. (1). Zainteresowany w pierwszej kolejności przedstawił Centrum wygląd strony tytułowej, stron środka, stronę redakcyjną. Po akceptacji zainteresowany przystąpił do dalszych prac składu całej książki.

Pierwszy skład został przesłany do Centrum, które następnie zwróciło się o jego korektę do M. G. (1). Zainteresowany otrzymał plik po korekcie, naniósł poprawki i ponownie przesłał do sprawdzenia. Po otrzymaniu po korekcie pliku bez uwag zainteresowany przygotował końcowy plik elektroniczny.

A. S. otrzymał informację Centrum, że plik można przygotować do druku. Książkę przekazał w elektronicznie, w formie (...) do druku.

Skład może być nieczytelny przez niewłaściwy dobór czcionki, interlinii, marginesów, umieszczenie przypisów na niewłaściwej stronie.

Książka była wspólną pracą wspólną wielu osób – specjalisty od redakcji tekstu, korekty tekstu, składu, retuszu zdjęć.

Jako wykonawcy składu książki „Getto walczy” zostali wymienieni: A., B. G. i A. S..

B. G. jest partnerką A. S.. B. G. nie wykonywała składu książki „Getto walczy”. A. to wspólny projekt artystyczny zainteresowanego i B. G.. Jeżeli wydawca wyraża zgodę zainteresowany promuje projekt A..

(zeznania zainteresowanego A. S. min.00:42:00-00:55:09, min.01:36:46-01:33:50, zeznania J. P. min.01:14:33-01:19:12 protokół z 13.09.2017 r., min.00:02:36-00:08:31 protokół z 11.12.2017r. książka „Getto walczy – k.41)

W okresie od 9 do 23 października 2014 roku zainteresowany A. S. nie miał innego tytułu do ubezpieczenia.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 2 września 2013 roku płatnik zawarł z zainteresowaną **E. M. (2)** umowę o dzieło z 20% uzyskiem numer (...) na podstawie której E. M. (2) zobowiązała się wykonać dzieło polegające na przepisaniu z wersji papierowej na elektroniczną książki autorstwa A. M. „Ż. gwiazda i czerwony krzyż”.

Zainteresowana została zobowiązana do przekazania dzieła w wersji elektronicznej do dnia 23 września 2013 roku. Strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 500 zł, płatne do dnia 27 września 2013 roku na podstawie rachunku. Warunkiem wystawienia rachunku i zapłaty wynagrodzenia był odbiór dzieła przez Centrum bez zastrzeżeń.

Zainteresowana miała wykonać dzieło przy użyciu własnych materiałów i własnych narzędzi. Zobowiązała się do udzielania informacji na temat zakresu prac i sposobu realizacji przedmiotu umowy oraz do uwzględniania zgłaszanych przez Centrum uwag i wskazówek w zakresie uzasadnionym charakterem wykonywanej umowy.

Powierzenie wykonania dzieła osobie trzeciej mogło nastąpić tylko za zgodą płatnika.

W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zainteresowana została zobowiązana do zapłaty kary umownej w wysokości 50% wynagrodzenia. Gdyby szkoda przewyższyła wysokość kary umownej Centrum przysługiwało prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość kary umownej.

W przypadku niewykonania umowy w całości lub w części w terminie Centrum Dialogu przysługiwało prawo odstąpienia od wykonania umowy w całości lub w części.

(umowa – k.56)

E. M. (1) wykonała redakcję publikacji związanych z J. K., wykonała redakcję programu (...) w okresie od 8 do 14 kwietnia 2014 roku, za wynagrodzeniem 1.500 zł.

W okresie od 30 kwietnia do 30 maja 2014 roku E. M. (1) wykonała korektę i redakcję programu do broszury i ulotki Klub (...), za wynagrodzeniem 500 zł.

Centrum Dialogu planowało wydać książkę A. M. „Ż. gwiazda czerwony krzyż” z okazji 100-lecia jego urodzin. Centrum dysponowało egzemplarzem książki wydanym w latach osiemdziesiątych. Przepisanie książki w formie elektronicznej zostało zleczone E. M. (2). Wersja elektroniczna książki została sprawdzona przez korektorkę.

(zeznania J. P. min.01:19:12-01:30:46, protokół kontroli akta ZUS)

W okresie od 1 marca 2013 roku do 31 marca 2014 roku zainteresowana miała inny tytuł do ubezpieczenia (wykonywała umowę o pracę w wymiarze 1/4 etatu, za wynagrodzeniem niższym niż minimalne), a od dnia 1 kwietnia 2014 roku nie miała innego tytułu do ubezpieczenia.

(okoliczność bezsporna)

W okresie od 12 do 18 kwietnia 2016 roku, oraz od 23 do 25 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził kontrolę płatnika w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne

oraz innych składek do których pobierania jest zobowiązany Zakład, zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, rozliczeń z tego tytułu, prawidłowości i terminowości opracowania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe oraz wystawianie zaświadczeń lub zgłaszania danych do ubezpieczenia.

(protokół kontroli – akta ZUS)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie dowodów z ww. dokumentów oraz zeznań zainteresowanych A. S., M. P., M. G. (1) oraz J. P. – dyrektora Centrum Dialogu. Dowody te nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Zeznania zainteresowanej M. P., że praca nad scenariuszem wymagała nie tylko wyboru artystów, ale też utworów jakie mają wykonać, nie znalazły potwierdzenia w sporządzonym przez nią w wykonaniu dzieła scenariuszu. W scenariuszu nie zostały wymienione utwory, które miałyby zostać wykonane w ramach koncertu. Wybór tych utworów należał zatem do artystów.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania są niezasadne.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na ustaleniu czy umowy zawarte przez płatnika Centrum Dialogu im. M. E. w Ł. z zainteresowanymi A. S., E. M. (2), M. G. (1) i M. P. stanowią umowy o dzieło czy też umowy o świadczenie usług.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 4 i art.12 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1778) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Z mocy art.13 punkt 2 ustawy zleceniobiorcy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy. Osoba, wykonująca pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym miesiącu jest niższa od określonej w art.18 ust.4 punkt 5a, spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym również z innych tytułów (art.9 ust.2c ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.18 ust.1 i 3 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe zleceniobiorców stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o świadczenie usług, jeżeli w umowie o świadczenie usług określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art.20 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Podstawą wymiaru składek jest przychód faktycznie otrzymany lub pozostawiony do dyspozycji.

Natomiast zgodnie z treścią art.81 ust.1, 5, 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1938) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób zatrudnionych na podstawie umowy o świadczenie usług, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób, bez stosowania ograniczeń o których mowa w art.19 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art.66 ust.1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie (art.82 ust.1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Zgodnie z treścią

art.85 ust.4. ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia (...) składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza zamawiający, z zastrzeżeniem art.86 ust.1 punkt 13a.

Dokonując oceny zawartych przez płatnika Centrum Dialogu im. M. E. umów z zainteresowanymi należy wskazać, że zarówno umowa zlecenia jak i umowa o dzieło to podstawowe kontrakty usługowe, konkurencyjne w stosunku do umowy o pracę. Różnica między tymi dwoma rodzajami umów jest dla podmiotów zatrudniających bardzo istotna, bowiem wiąże się z różnymi konsekwencjami prawnymi, a także finansowymi. I tak np. podczas, gdy umowy o dzieło rodzą określone obowiązki z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych odnośnie naliczania i odprowadzania składek ubezpieczeniowych tylko wówczas, gdy są zawierane z własnymi pracownikami, to umowy zlecenia pociągają za sobą skutki ubezpieczeniowe bez względu na to, z kim są zawierane - z własnym pracownikiem, czy z osobą z zewnątrz (art.6 ust.1 punkt 4 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Zatem jeśli dana umowa zostanie błędnie uznana nie za umowę o dzieło, ale za umowę zlecenia, to naliczenie w stosunku do niej składek na ubezpieczenia społeczne będzie niedozwolone, podobnie jak brak naliczenia składek w przypadku umowy zlecenia, która niewłaściwie została zakwalifikowana jako umowa o dzieło.

Stosownie do treści art.734§1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zgodnie z treścią przepisu art.750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Ma to miejsce wtedy, gdy przedmiotem umowy jest dokonywanie czynności faktycznych, natomiast umowa taka nie jest unormowana w przepisach dotyczących innych umów np. agencyjnej, komisji itp. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 8 października 2013 roku, III AUa 401/13 Lex nr 1386066)

Zgodnie zaś z treścią art.627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Umowę o dzieło zalicza się do kategorii „umów rezultatu” i przeciwstawia umowie zlecenia - jako „umowie o staranne wykonanie usługi”. W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienie doprowadziły w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu.

Celem umowy o dzieło nie jest czynność (samo działanie) lub zaniechanie, które przy zachowaniu określonej staranności prowadzić ma do określonego w umowie rezultatu, lecz samo osiągnięcie tego rezultatu, pozostające poza zakresem obowiązków świadczącego. Przy umowie o dzieło chodzi o coś więcej, o osiągnięcie określonego rezultatu, niezależnie od rodzaju i intensywności świadczonej w tym celu pracy i staranności. Odpowiedzialność przyjmującego zamówienie, w wypadku nieosiągnięcia celu umowy, jest więc odpowiedzialnością za nieosiągnięcie określonego rezultatu, a nie za brak należytej staranności. Przedmiotem umowy o dzieło, w ujęciu Kodeksu cywilnego, jest więc przyszły, z góry określony, samoistny, materialny lub niematerialny, lecz obiektywnie osiągalny i w danych warunkach pewny rezultat pracy i umiejętności przyjmującego zamówienie, którego charakter nie wyklucza możliwości zastosowania przepisów o rękojmi za wady. Wymaga podkreślenia, że przedstawiony zespół cech konstytutywnych występować musi łącznie (A. Brzozowski /w:/ System prawa prywatnego, Prawo zobowiązań – część szczegółowa, Tom 7, wydanie 3, pod red. J. Rajskiego, Wydawnictwo C.H. Beck - Instytut Nauk Prawnych PAN, Warszawa 2011, s. 390-391).

Tymczasem umowa zlecenia takiego rezultatu - jako koniecznego do osiągnięcia - nie akcentuje. Elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia nie jest zatem wynik, lecz starania podejmowane w celu osiągnięcia tego wyniku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21 grudnia 1993 roku III AUr 357/93; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2006 roku III AUa 1700/05; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 1967 roku, I CR 500/66).

Natomiast cechą konstytutywną dzieła jest samoistność rezultatu, która wyraża się przez niezależność powstałego rezultatu od dalszego działania twórcy oraz od osoby twórcy. Z chwilą ukończenia dzieła staje się ono niezależną od twórcy, autonomiczną wartością w obrocie (W. Czachórski, Zobowiązania, 2007, s. 463; A. Brzozowski,

Odpowiedzialność przyjmującego zamówienie za wady dzieła, Warszawa 1986, s. 15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 maja 2013 roku III AUa 1136/12).

Dokonując kwalifikacji konkretnej umowy należy w pierwszej kolejności badać, czy świadczenie będące przedmiotem zobowiązania ma cechy dzieła. Dzieło stanowi zawsze zjawisko przyszłe, jest czymś, co w chwili zawarcia umowy nie istnieje, lecz ma dopiero powstać w jakiejś określonej przyszłości. Rezultat, na jaki umawiają się strony, musi być z góry określony i może przyjmować zarówno postać materialną jak i niematerialną. Cechą konstytutywną umowy o dzieło jest, aby rezultat ten był obiektywnie osiągalny i w konkretnych warunkach pewny. Dzieło musi mieć indywidualny charakter i odpowiadać osobistym potrzebom zamawiającego. Podkreślenia także wymaga, że celem umowy o dzieło nie jest czynność (samo działanie lub zaniechanie), która przy zachowaniu należytej staranności prowadzić ma do określonego w umowie rezultatu, lecz samo osiągnięcie tego rezultatu. W umowie o dzieło chodzi zawsze o osiągnięcie umówionego rezultatu, niezależnie od rodzaju i intensywności świadczonej w tym celu pracy i staranności.

W umowie zlecenia można zaś wskazać rezultat, który powinien być osiągnięty, a podejmujący zlecenie powinien podejmować starania by go osiągnąć. Jednak w odniesieniu do umowy zlecenia po pierwsze nie da się określić zamierzonego rezultatu w sposób pewny, a po drugie nie sposób przewidzieć, w jakim stopniu zostałby on osiągnięty.

W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienia doprowadziły do konkretnego, w przyszłości, indywidualnie oznaczonego rezultatu. Umowa zlecenia nie akcentuje tego rezultatu, jako koniecznego do osiągnięcia, nie wynik zatem (jak w umowie o dzieło), lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku, są elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia, to jest przedmiotem istotnym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21 grudnia 1993 roku, III AUr 357/93).

Sposób wykonania dzieła pozostawiony jest w zasadzie uznaniu przyjmującego zamówienie, byleby dzieło miało przymioty ustalone w umowie lub wynikające z charakteru danego dzieła. Przyjmujący zamówienie nie ma także, co do zasady, obowiązku osobistego wykonania dzieła, chyba że wynika to z umowy lub charakteru dzieła (np. dzieło artystyczne). Ryzyko nieosiągnięcia rezultatu zawsze obciąża przyjmującego zamówienie. Przy czym odpowiedzialność przyjmującego zamówienie w wypadku nieosiągnięcia celu umowy, jest odpowiedzialnością za nieosiągnięcie określonego rezultatu, a nie za brak należytej staranności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2000 roku, II UKN 386/99).

Z umową rezultatu mamy do czynienia wtedy, gdy spełnienie świadczenia przez dłużnika polega na doprowadzeniu do określonego efektu. W tego typu umowach jedynie taki stan będzie uznany za wykonanie zobowiązania. Z kolei z umową starannego działania jest związany obowiązek dłużnika działania w sposób sumienny w kierunku osiągnięcia danego rezultatu, przy czym już samo sumienne działanie jest spełnieniem świadczenia, niezależnie czy ostatecznie zostanie osiągnięty zamierzony rezultat czy nie.

Należy podkreślić, że umowę o dzieło zdefiniowano w art.627 k.c. jako zobowiązanie do wykonania oznaczonego dzieła za wynagrodzeniem. Starania przyjmującego zamówienie w umowie o dzieło mają doprowadzić w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu, za wynagrodzeniem zależnym od wartości dzieła (art.628§1 k.c., art.629 k.c., art.632 k.c.). Umowa o dzieło zakłada swobodę i samodzielność w wykonywaniu dzieła, a jednocześnie nietrwałość stosunku prawnego, gdyż wykonanie dzieła ma charakter jednorazowy i jest zamknięte terminem wykonania. Przyjmuje się, że rezultat, o który umawiają się strony, musi być z góry określony, mieć samoistny byt obiektywnie osiągalny i pewny.

Wykonanie dzieła najczęściej przybiera postać wytworzenia rzeczy lub dokonania zmian w rzeczy już istniejącej (naprawienie, przerobienie, uzupełnienie). Takie dzieła są rezultatami materialnymi umowy zawartej między stronami, weryfikowalnymi ze względu na istnienie wad (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2000 roku, IV CKN 152/00).

Poza rezultatami materialnymi, istnieją także rezultaty niematerialne, które mogą, ale nie muszą być ucieleśnione w jakimkolwiek przedmiocie materialnym. W każdym razie takim rezultatem nieucieleśnionym w rzeczy nie może być

czynność, a jedynie jej wynik, dzieło bowiem musi istnieć w postaci postrzegalnej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale i uchwycić istotę osiągniętego rezultatu. Dzieło musi być możliwe do zweryfikowania już na etapie podpisania umowy, musi mieć charakter niestandardowy, niepowtarzalny, wypełniać kryterium twórcze, indywidualne.

Sąd miał na uwadze, iż w sprawach o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym, w których organ rentowy kwestionuje prawidłowość zawarcia umowy o dzieło, zasada swobody umów wyrażona w art.353¹ k.c. nie może zniwelować zasady podlegania ubezpieczeniu społecznemu, bowiem ta ostatnia należy do norm o charakterze *ius cogens* (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2017 roku, II UK 518/15, Lex nr 2209108). Oznacza to też, że w powyższym kontekście decydującej wagi nie można przypisać treści oświadczeń woli stron, zwłaszcza że sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych są sprawami cywilnymi w ujęciu formalnym (art.1 k.p.c.). Aspekt oświadczenia woli, w przypadku ustalania podlegania ubezpieczeniu społecznemu, należy traktować jako jeden z czynników równorzędnych branych pod uwagę w tym procesie.

Odnosząc powyższe rozważania do poszczególnych umów zawartych z zainteresowanymi w ocenie Sądu umowy te nie odpowiadają w ich wykonaniu umowie o dzieło.

Zainteresowana M. P. na podstawie zawartej umowy wykonała scenariusz koncertu pod tytułem (...) stanowiący część imprezy kulturalnej organizowanej przez Centrum Dialogu im. M. E. w czerwcu 2014 roku w Ł.. W wykonaniu umowy zainteresowana wybrała 4 wykonawców. W sporządzonym scenariuszu określiła czas występu każdego z nich oraz podała krótką notkę o wykonawcy. Scenariusz nie zawierał wykazu utworów jakie mają być wykonane. Sam koncert (...) nie był rezultatem pracy wyłącznie zainteresowanej. Na całe wydarzenie składa się praca co wielu osób i nie można przyjąć, że każda z nich stworzyła samodzielne dzieło.

Zainteresowana wykonała jeden z etapów tego wydarzenia – stworzyła scenariusz w ramach, którego jak wyżej wskazano wybrała wykonawców i określiła czas ich występu. Czynności zainteresowanej nie prowadziły do powstania konkretnego i sprawdzalnego rezultatu. Wymagały od niej jedynie starannego działania – wskazania artystów, których twórczość odpowiada tematowi wydarzenia oraz określenia ram czasowych ich występu. Dziełem z znaczeniu niematerialnym byłby sam koncert, a nie czynności przygotowawcze, polegające na ustaleniu scenariusza (programu) wydarzenia. Czynności wykonane przez zainteresowaną były realizowane w ramach starannego działania, właściwego wykonaniu usługi. W toku pracy zainteresowana przedstawiała swoje propozycje płatnikowi, który zgłaszał uwagi, uwzględniane następnie przez zainteresowaną w dalszych pracach.

Nadto należy wskazać, iż przedmiot pracy zlecony zainteresowanej nie został precyzyjnie określony. Centrum Dialogu zobowiązało zainteresowaną do „przygotowanie scenariusza koncertu pod tytułem (...)”. Takie określenie przedmiotu dzieła nie poddaje się ocenie na istnienie wad fizycznych. Płatnik nie określił chociażby ogólnie swoich oczekiwań co do liczby wykonawców, kosztów. Brak ustalenia w umowie tych parametrów uniemożliwia weryfikację domniemanego dzieła, pod kątem prawidłowości wykonania. Z tych względów nie można zakwalifikować umowy zawartej z zainteresowaną jako umowy o dzieło.

Zainteresowana w pracy nad scenariuszem wykonała szereg czynności faktycznych - rozmawiała z wykonawcami, określiła ramy czasowe ich występu, napisała krótkie informacje o ich twórczości. Również te okoliczności wskazują, że zainteresowana wykonywała czynności na podstawie umowy o świadczenie usług.

Przeniesienie przez zainteresowaną na płatnika autorskich prawa majątkowe do scenariusza nie świadczy o zawarciu umowy o dzieło. W przypadku umów, gdzie pojawia się problematyka stworzenia utworu albo artystycznego wykonania, powyższe zagadnienia są regulowane prawem autorskim, które wypierają ogólne reguły prawa cywilnego. Analiza ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz. 880 z późn. zm.) nie pozostawia wątpliwości, że skupia ona uwagę na ochronie utworów wytworzonych przez człowieka, podczas gdy w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych przypisano odmienną rolę. Dotyczy ona relacji zachodzącej między organem rentowym, płatnikiem i ubezpieczonym.

W ocenie Sądu umowa zawarta z M. G. (1) na wykonanie korekty wystawy i katalogu z okazji 10-lecia P. Ocalałych nie odpowiada cechom umowy o dzieło.

M. G. (1) została zobowiązana do sprawdzenia pod względem poprawności (merytorycznej, językowej) tekstów. Czynności wykonane przez zainteresowaną były wtórne w stosunku do tekstu. To, że sprawdzony przez zainteresowaną tekst autorstwa innej osoby był poprawny pod względem językowym i merytorycznym, nie nadał temu tekstowi cech odrębności. Tekst poprawny pod względem merytorycznym i językowym nie miał charakteru indywidualnego, nie oddawał cech twórcy. W wyniku pracy zainteresowanej nie powstał odrębny utwór, niezależny od dalszego działania twórcy i jego osoby.

Praca zainteresowanej polegała zatem na starannym działaniu polegającym na korekcie przekazanego jej tekstu. Praca jej nie miała indywidualnego charakteru. Poszczególne etapy pracy wymagały akceptacji. Tekst był sprawdzany kilkakrotnie aż do uzyskania pewności, że nie zawiera błędów.

Ocena zawartej z A. S. umowy na wykonanie składu książki M. E. „Getto walczy” i sposób jej realizacji nie odpowiada umowie o dzieło.

Do obowiązków A. S. należał wybór czcionki, interlinii, marginesów, prawidłowe umieszczenie przypisów. A. S. nie wybierał formatu, bowiem miał on nawiązywać do pierwszego wydania tej pozycji. Praca zainteresowanego stanowiła część prac związanych z publikacją książki. A. S. wykonywał swoje prace etapami. Projekt składu był przesyłany do korekty, a następnie zainteresowany nanosił poprawki i ponownie wysyłał do korekty. W przypadku tego składu korekta była trzykrotna. Płatnik przesyłając zainteresowanemu tekst bez poprawek zdecydował, że może być wysłany do druku. Zainteresowany sporządzał wówczas finalny projekt w formacie (...) i wysyłał do drukarni. Praca zainteresowanego polegała na technicznym ułożeniu tekstu, tak aby był czytelny, odpowiadał założonemu formatowi, aby poprawnie zostały opisane zdjęcia i poprawnie zamieszczone przypisy.

W przypadku tej umowy również zostały przekazane na rzecz płatnika autorskie prawa majątkowe. Jednak jak wyżej wskazano ochrona praw autorskich i uprawnienia z tej dziedziny prawa, może powstać przy okazji wykonania różnych typów umów.

Dodatkowo należy wskazać, iż w metryce wydawniczej jako autora składu wskazana została również B. G., która jak wynika z zeznań zainteresowanego nie wykonywała tych prac.

W ocenie Sądu także wykonane przez zainteresowaną E. M. (2) prace – przepisanie książki A. M. „Ż. gwiazda i czerwony krzyż” nie stanowi umowy o dzieła. W wyniku prac zainteresowanej nie powstał nowy utwór, a jedynie inna jego forma. Praca zainteresowanej miała charakter odtwórczy, nie wymagała od niej indywidualnego wkładu pracy, wykonana przez inną osobę nie wyglądałaby inaczej. Zainteresowana miała przepisać dokładnie tekst, co oznacza iż płatnik wymagał w tym zakresie starannego działania.

Wykonana przez zainteresowaną korekta broszury i ulotek nie stanowi umowy o dzieło. Zdaniem zainteresowanej było sprawdzenie poprawności tekstu. Korekta była czynnością rutynową, polegającą na sprawdzeniu błędów. W wyniku tej pracy nie powstał nowy utwór, nie jest to zatem umowa rezultatu.

Płatnik nie wykazał, na czym konkretnie miałyby polegać praca zainteresowanej w wykonaniu umowy na korektę i redakcję programu do spektaklu „Emisariusz – spektakl plastyczny opowiadający o życiu J. K.” ani jaki miałyby być rezultat tej pracy. Rezultatem nie może być poprawny pod względem spójności i bezbłędny tekst, którego twórcą nie była zainteresowana. Płatnik nie wykazał, by zainteresowana w tym zakresie stworzyła własne dzieło, stanowiące oryginalny wytwór intelektu nacechowany niepowtarzalną osobowością twórcy.

Reasumując, w wykonanych przez zainteresowanych pracach nie przejawia się indywidualny, czy twórczy charakter ich autorów, który w jakikolwiek sposób odróżniałby, wykonane prace od innych, wykonanych przez osobę posiadającą takie same kwalifikacje. Jakkolwiek zainteresowani są niewątpliwie osobami posiadającą ściśle określone

predyspozycje, które wymagane są dla wykonywania spornych umów, tak jednocześnie nie można nie zauważyć, że rezultat takich prac jest jednak podporządkowany spełnianiu zasad, ogólnie, ustalonych przy takiej pracy, a więc niezależnych od niej. Ich rola sprowadzała się, zatem, do zastosowania pewnych norm i dokonania w oparciu o nie czynności, a zatem, w konsekwencji, do starannego działania. Trudno, w tym przypadku mówić o rezultacie, decydującym o charakterze zawartej umowy, jako umowy o dzieło.

Zdaniem Sądu nie można każdego wyniku określonych czynności wykonanych przez daną osobę sprowadzać do dzieła na gruncie przepisów prawa cywilnego i prawa ubezpieczeń społecznych, które nie rodzi obowiązku zapłaty składek na te ubezpieczenia. Dzieło takie bowiem ma przynieść trwały efekt i jednocześnie ma mieć w pewnym stopniu niepowtarzalny charakter.

W toku postępowania skarżący nie kwestionował ustalonej w decyzji podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Z tych względów, na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołania.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98§1 k.p.c., zgodnie z treścią którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art.98§3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie.

Sąd zasądził od Centrum Dialogu im. M. E. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. kwotę 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika, Sąd ustalił na podstawie §2 punkt 4 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz.1804 z późn. zm.) stosownie do wartości przedmiotu sporu, w brzmieniu obowiązującym do 26 października 2016 roku z uwagi na datę wpływu sprawy do sądu. Wartość przedmiotu sporu została określona przez organ rentowy w postaci wartości składek na ubezpieczenia społeczne (bez uwzględnienia składek na ubezpieczenie zdrowotne wartość przedmiotu sporu pozostaje bez zmian).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

17.01.2018 r.